

Vážené čitateľky,
Vážení čitatelia,

mimoriadne číslo Organonu F, ktoré práve držíte v rukách či už vytlačené na papieri a úhľadne zviazané alebo zobrazené na displeji niektorého z moderných zobrazovacích zariadení, prináša výber príspevkov zo 17. ročníka česko-slovenského sympózia o analytickej filozofii. Toto tradičné stretnutie českých a slovenských filozofov inklinujúcich k dodržiavaniu zásad správneho usudzovania sa konalo 11. – 13. septembra 2013 v Trenčianskych Tepliciach. Sympóziium bolo prezentáciou pomerne širokej rozmanitosti tém, problémov a prístupov k ich riešeniu. Potešiteľnou bola pestrá generačná skladba ako aj početnosť zastúpených inštitúcií. V predložennom výbere je táto diverzita a pestrosť pomerne zredukovaná. Nie všetci autori sa dokázali úspešne popasovať s úskaliami včasného pretavenia príspevku do písanej podoby a ešte menší počet dokázal vzdorovať nástrahám recenzného konania.

Podobne ako na sympóziu aj v predložennom zväzku sú najpočetnejšie zastúpené príspevky venované paradoxom. Na tom nie je nič prekvapujúce:

Ak pracujete s logicky štruktúrovaným argumentom a usilujete sa o presné uvažovanie a vyjadrovanie, paradoxy, rozpory, protirečenia sú niečím, čo treba odstrániť alebo čomu sa treba prinajmenšom vyhýbať. Čo ak sú však paradoxy nevyhnutnou súčasťou toho, akým spôsobom nástroj na ich odstránenie používame? V predložených textoch sa stretáme s príkladmi riešenia klasických antických paradoxov, s paradoxom vo vede, ktorý je dôsledkom jazyka vedy, zistíme, že paradoxy môžu byť dokonca pomstychtivé, dozvieme sa, či by filozofia jazyka mohla byť vhodnou terapiou na prekonanie paradoxov.

Druhú relatívne samostatnú tematickú skupinu tvoria príspevky venované pravidlám. Osviežením, avšak s podtónom závažnosti, je stať o logike v oblasti, z ktorej akoby sa v ostatných rokoch vytrácala, v práve, a to nielen v právnej vede, ale aj v uplatňovaní práva. Za zamyslenie stojí stať o utváraní spoločenských noriem ako pravidiel radiacích ľudské konanie, ktorá obsahuje skrytú otázku o hraniciach analytickej filozofie (a filozofie vôbec) pri skúmaní pôvodu spoločenských noriem. Posledný príspevok, ktorý sa radí k tejto téme, je zasa ukázkou sil-

ných stránok analytického (logického) skúmania pravidiel vyjadrených v jazyku.

Zostávajúce štyri príspevky nemajú spoločného menovateľa v podobe užšie vymedzenej témy. Reprezentujú tradičné témy v rámci analytického filozofického uvažovania, akou je napríklad problém realizmu tentoraz v podobe Sellarsovho chápania vzťahu jazyka a sveta, pri ktorého čítaní sa musíme zamyslieť nad rôznym spôsobom chápania „realizmu“ vo filozofii aj v analytickej filozofii, alebo problém Fregeho antipsychologizmu, kde sa pri výklade niektorých jeho aspektov vrátíme ku koreňom analytickej filozofie. Záujemca o filozofiu vedy sa určite pristaví pri probléme vysvetlenia vzniku kvalitatívne nových úrovni (vlast-

ností, objektov) prostredníctvom pokusu o zjednotenie synchronickej a diachronickej emergencie a vymedzenia ich vzťahu k superveniencii; pozoruhodný je príspevok, ktorého predmetom je logický a epistemický status hypotetických súdov.

Prajem všetkým autorom, aby si ich práce našli svojich čitateľov, aby sa stali inšpiráciou do ďalšej práce, diskusií, stretov a stretávaní sa v rámci analytického uvažovania. Dúfam, že jednou z inšpirácií bude aj to, že sa skôr alebo neskôr stretneme aj s tými príspevkami, ktoré na sympóziu odznegli, ale v tomto čísle zastúpené nie sú. Mnohé z nich si to určite zaslúžia.

Dušan Gálik